

Naši jubilanti

RNDr. Ján Gašparik, CSc., šesťdesiatnikom

RNDr. Ján Gašparik, CSc., riaditeľ Geologického ústavu D. Štúra sa v dobrom zdraví a plný životného optimizmu dožíva svojich šesťdesiatin.

Narodil sa 19. októbra 1925 v Tesárskych Mlyňanoch, okres Nitra, v rodine železničarskeho robotníka. Základnú a strednú školu absolvoval v Zlatých Moravciach a v Banskej Bystrici, kde v r. 1945 maturoval. Dva roky pracoval ako zamestnanec Povereníctva školstva a v roku 1947 sa zapísal na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. Po úspešnom ukončení vysokoškolských štúdií a po obhájení doktorskej dizertačnej práce (r. 1952) nastúpil ako odborný asistent na Katedru geológie a paleontológie novozriadenej Geologicko-geografickej fakulty UK, kde prednášal stratigrafickú a historickú geológiu. Od roku 1956 pracoval ako vedúci vedecko-výskumného strediska a základného geologického mapovania Geologického prieskumu, n. p., Turčianske Teplice, neskoršie pôsobil v tom istom podniku v Žiline. Od roku 1966 pracuje v Geologickom ústave Dionýza Štúra v Bratislave. Rok po

nástupe získal hodnosť kandidáta geologicko-mineralogických vied. V rokoch 1969—1970 pomáhal organizovať novozriadený Slovenský geologický úrad. V Geologickom ústave D. Štúra bol v rokoch 1971—1974 vedúcim oddelenia neogénu, v rokoch 1974—1976 vedúcim odboru regionálnej geológie a od roku 1976 je riaditeľom ústavu. Od roku 1979 je členom edičnej rady časopisov GÚDŠ a ako riaditeľ ústavu predsedá jeho vedeckej rade.

Vedecko-výskumná práca jubilanta sa zameriavala na sedimentárny neogén a nerastné suroviny nachádzajúce sa v neogénnych panvách Západných Karpát. Jeho prvá vedecká práca sa zaoberá geológiou Bánovskej kotliny (1). Pozdejšie sa venoval štúdiu neogénu na východnom Slovensku, konkrétne neogénu pri úpätí Slanských vrchov, kde spolu so svojimi spolupracovníkmi kladol základy poznania východoslovenskej neogénnej panvy (3, 4, 5, 6). Spolupracoval pri geologickom výskume východnej časti Podunajskej nížiny (7). Neskôr sa sústredil na štúdium litológie, stratigrafie a stavby Hornonitrianskej (8, 9, 14, 16, 17), Turčianskej (20, 24, 25, 29) a Žiarkej kotliny (18, 20, 31). Venoval sa tiež problematike paleogeografie neogénu Západných Karpát (27, 32, 39) a podieľal sa na práci medzinárodných kolektívov pri zostavovaní paleogeografických máp neogénu karpatsko-balkánskej oblasti v mierke 1:1 000 000 a paleogeografických máp neogénu strednej a východnej Európy, zostavených v rámci medzinárodného projektu IUGS/RDP.

Vo svojich vedeckých prácach vždy sa zaoberal aj nerastnými surovinami. Zvlášť sa venoval problematike uhoľných ložísk Slovenska (2, 11, 23) a problematike ložísk kremenitých pieskov (10, 15, 19). Kapitolou o ložiskách kaustobiolitov prispel do prvej moderne spracovanej rozsiahlej príručky o nerastných surovinách Slovenska (13). Pracoval tiež ako expert na výskume niklových a železorudných ložísk v Albánsku.

Ako popredný odborník v problematike nerudných surovín na Slovensku je členom Komisie pre klasifikáciu zásob ložísk nerast-

ných surovín. Posúdil už mnoho výpočtov zásob ložísk, z ktorých sa surovina využíva v národnom hospodárstve.

Svoje bohaté skúsenosti a poznatky o neogénnych panvách, ale aj o slovenskej geológii ako celku, využil ako spoluautor prác, v ktorých sa zhodnotili prínosy Geologického ústavu Dionýza Štúra vo výskume geológie Západných Karpát a vytýčili nové smery výskumu (35, 36, 33, 37).

Vysoko treba hodnotiť organizátorskú prácu jubilanta vo vedúcich funkciách na Geologickom prieskume a neskôr na Geologickom ústave D. Štúra. Ako riaditeľ GÚDŠ rozhodujúcou mierou prispel k úspešnému plneniu náročných výskumných úloh ústavu, jeho vedecko-technického rozvoja, k riešeniu problematiky rozširovania surovinovej základne Slovenska, energetických zdrojov vrátane netradičných geotermálnych zdrojov energie a zásob podzemných vôd. Pod jeho vedením sa začali v ústave vo väčšej miere vydávať geologické mapy, zvlášť geologické mapy regiónov v mierke 1 : 50 000, hydrogeologické mapy a tematické mapy.

Jubilant sa aktívne zapájal do práce v Slovenskej geologickej spoločnosti. V rokoch 1963—1967 bol jej predsedom a v roku 1965 organizoval XVI. zjazd v Žiline (12).

Zúčastnil sa na viacerých geologických zjazdoch a sympóziách v Poľsku, Maďarsku, ZSSR, Francúzsku, Rakúsku, Juhoslávii, Kanade, Holandsku, Taliansku a i.

Za úspešnú vedeckú a organizátorskú činnosť v slovenskej geológii bol poctený viacerými vyznamenaniami. V roku 1957 dostal vyznamenanie Najlepší pracovník Ministerstva palív, v roku 1970 Najlepší pracovník geologickej služby, v r. 1975 mu udelili vyznamenanie Za pracovnú vernosť a v r. 1980 Rad Červenej hviezdy práce.

RNDr. Jánovi Gašparikovi, CSc., patrí uznanie za všetku prácu, ktorú vykonal pre slovenskú geológiu, zvlášť za úspešné riadenie Geologického ústavu D. Štúra a jeho prínos pri koncipovaní výskumného programu ústavu a pri stanovovaní vysokých, ale reálnych cieľov slovenskej geológie.

Želáme mu, aby v zdraví a pohode pokračoval v práci, ktorej venoval celý svoj život, aby vnášal optimizmus a elán do radov spolupracovníkov a kolegov, aby svojimi dlhoročnými skúsenosťami prispel k usmerneniu a aktivizácii mladých pokračovateľov diela, ktoré on sám tak významne zveľadil.

Dionýz Vass

Zoznam publikovaných prác

1. Gašparík, J. 1953: Geológia Bánovskej kotliny. *Geol. zbor. Slov. akad. vied*, 4, s. 353—371.
2. — — 1953: Vznik a vyhľadávanie uhľo-ných ložísk. *Prir. a spoloč. (Martin)*, 2, s. 270—274.
3. — — 1954: Stratigrafické štúdium severne od Drahova. *Geol. zbor. Slov. akad. vied*, 5, s. 359—368.
4. — — 1954: Predbežná správa o geologic-kom mapovaní východného svahu Prešov-ských hôr. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 1, s. 96—97.
5. — — 1955: Stratigrafické pomery neogé-nu v oblasti medzi Herľanami a Bidovca-mi na východnom Slovensku. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 4, s. 61—71.
6. — — 1956: Stratigrafické pomery neogé-nu na úpätí Prešovsko-tokajského poho-ria. *Geol. zbor. Slov. akad. vied*, 7, s. 86—90.
7. — — 1959: Geologická stavba východnej časti Podunajskej nížiny. *Geol. práce, Zoš. (Bratislava)*, 55, s. 279—294.
8. — — 1959: Správa o geologickom mapo-vaní južne od Prievidze. *Geol. práce, Zoš. (Bratislava)*, 53, s. 59—64.
9. Čechovič, V. — Gašparík, J. — Slávik, J. — Lacko, J. 1959: Geolo-gická mapa Handlovskej panvy. *Geol. práce, Zoš. (Bratislava)*, 53, s.
10. Gašparík, J. — Žákovský, R. 1964: Geologická charakteristika kremiči-tých pieskov Slovenska. *Bulletin SVSP — Slovenské závody technického skla, Bra-tislava*.
11. Gašparík, J. — Vass, D. 1964: Geo-logické pomery širokého okolia Juhoslo-vanskej uhľovej panvy s úvahami na jej rozšírenie. *Zborník prednášok, Žilina*, s. 4—34.
12. — — 1965: Sprievodca exkurziami na XVI. zjazd čs. spoločnosti pre mineralógiu a geológiu. *Žilina (redakčná príprava)*.
13. — — 1967: Ložiská kaustobiolitov. In: J. Slávik et al.: *Nerastné suroviny Slo-venska. Praha*, s. 379—406.
14. — — 1967: Novozískané poznatky o geo-lógii Hornonitrianskej kotliny a pohoria Vtáčnik. *Geol. průzk., Praha*, 9, s. 370—371.
15. — — 1969: Genéza piesčitých sedimentov v Turčianskej kotline a ich využitie. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 50, s. 171—178.
16. — — 1969: Podložné série neogénu Hor-nonitrianskej kotliny. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 50, s. 65—70.
17. — — 1969: Paleogeografia a rozšírenie neogénu Hornonitrianskej kotliny. *Zbor. geol. vied, rad ZK (Bratislava)*, 11, s. 172—181.

18. Gašparik, J. — Planderová, E. 1970: Korelácia výplne Žiarskej kotliny so sedimentmi Handlovsko-nováckej panvy. *Zbor. geol. vied, rad ZK*, 13, s. 109—156.
19. — — 1971: Piesčité sedimenty a ich využitie v sklárstve a zlievarenstve. *Mineralia slov.*, 3, s. 587—595.
20. — — 1973: Príspevok k tektonike a litologickej výplni kotlin stredného Slovenska. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 60, s. 259—266.
21. — — 1973: X. jubilejný zjazd Karpatsko-balkánskej geologickej asociácie. *Geol. prúžk.*, Praha, 15, s. 373—375.
22. — — 1974: Neogén Západných Karpát. *Zborník materiálov z III. celoslovenskej geologickej konferencie*. Bratislava, s. 132—136.
23. Gašparik, J. — Bartek, V. — Brodňan, M. 1974: Pevné palivá v Západných Karpatoch. *Zborník materiálov z III. celoslovenskej geologickej konferencie*, Bratislava, s. 270—276.
24. Gašparik, J. et al., 1974: Štruktúrny vrt GHŠ-1 (Horná Štubňa). *Regionálna geol. ZK*, 3, Bratislava, s. 1—97.
25. — — 1977: New data on the filling of immer Depression in the western carpathians (The Turčianska kotlina). *Materiály XI. Kongresu KBGA, Kiew (Naukova dumka)*, s. 28—29.
26. — — 1977: Za RNDr. Jozefom Janáčkom., CSc. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 67, s. 7—10.
27. — — 1978: Niektoré problémy paleogeografie neogénu Západných Karpát. In: J. Vozár *Paleogeografický vývoj Západných Karpát*. — GÚDŠ Bratislava et al., s. 81—96.
28. Ananiašvili, G. D. — Brestenská, E. — Gašparik, J. 1978: Stratigrafia neogénu Kavkazu a Západných Karpát. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 69, s. 261—266.
29. — — 1978: Nové nálezy egenburgu v Západných Karpatoch (Turčianska kotlina). *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, s. 89—92.
30. — — 1978: Československo-poľská spolupráca v geologickom výskume (GÚDŠ Bratislava). *Geol. prúžk.*, 20, 132—133.
31. Gašparik, J. — Pulec, M. 1979: Štruktúrny vrt JP-1 Jastrabá. *Regionálna geológia Západných Karpát (Bratislava)*, 12—13, s. 9—78.
32. — — 1979: Paleogeografické mapy neogénu Slovenska. *GÚDŠ, Bratislava*, s. 1—34.
33. Gašparik, J. — Reichwalder, P. 1980: Štyridsať rokov Geologického ústavu Dionýza Štúra. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 74, s. 17—31.
34. Gašparik, J. — Reichwalder, P. 1980: Akademik Michal Maheľ — šesťdesiatročný. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 74, s. 7—10.
35. Gašparik, J. — Reichwalder, P. 1981: Bilancia práce Geologického ústavu D. Štúra Bratislava za roky 1970—1980 a jeho ďalšie výhlady. *Geol. prúžk.*, 23, s. 310—312.
36. Gašparik, J. — Kuráň, J. — Malík, P. 1981: Geologický výskum Slovenskej socialistickej republiky v 7. päťročnom pláne. *Mineralia slov.*, 16, s. 481—487.
37. Gašparik, J. — Reichwalder, P. 1981: 40 rokov Geologického ústavu D. Štúra v Bratislave. *Geol. prúžk.*, 23, s. 58—60.
38. Gašparik, J. 1982: Recenzia knihy Principy a metodika geochemických výskumov pri prognózovaní a vyhľadávaní rudných ložísk. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 171 s.
39. Vaškovský, I. — Vaškovská, E. — Gašparik, J. 1982: Izmenenije paleogeografičeskich uslovij i ich otnošenije v tipach landsaftov v Slovakijski na protježeniji červertičnogo perioda. *XI. kongres INQUA. Tezisi dokladov, Tom III, Moskva*, s. 69—70.
40. Gašparik, J. 1983: Za Ing. Stanislavom Gazdom, CSc. *Geol. práce, Spr. (Bratislava)*, 79, s. 7—9.

RNDr. Ivan Matula päťdesiatročný

V tomto roku sa uprostred tvorivej práce dožil významného životného jubilea RNDr. Ivan Matula, odborný oborový geológ v Geologickom prieskume, n. p., Spišská Nová Ves.

Narodil sa 11. 8. 1935 v Bratislave-

Vajnoroch v robotníckej rodine. Základné a stredoškolské vzdelanie získal v rodisku. Po maturite na gymnáziu rok pracoval v Geologickom ústave D. Štúra v Bratislave, čo mu dalo podnet študovať geológiu — odbor mineralógia, petrografia na Geologicko-geografickej fakulte UK v Bratislave. Po úspešnom absolvovaní v r. 1959 nastúpil do Geologického prieskumu, n. p., Spišská Nová Ves, ktorému je (s výnimkou dvojročnej zahraničnej expertízy na Kube) verný dodnes. Jeho prí-